

הבורסה

בורסה קרבית

איש; רובם של אלה הם משקיעים שקטים, שעיקר כספם במניות פניקס וקרנות הנאמנות. כמה עשרות אלפים הם משקיעים פעילים, שעושים את רוב הרעש בבורסה. אבל אלה הם העושים את הבורסה למה שהיא.

הבורסה מגלגלת ביום מיסחר רגיל סכומי-עתק, אלה המקוונים לפני המיסחר בבורסה, ואלה המתגלגלים בשעת המיסחר. "יומית" ממוצעת של הבורסה מגיעה ל-50 מיליון דולר, וזהו סכום שלא צריך להתבייש בו, גם באירופה. השנה בוודאי יגיע מחזור העסקות בבורסה ל-10 מיליארד דולר.

בורסה היא גם מיפלט ומיקלט לכספים עודפים של משקיעים קטנים וגדולים, שאילמלא היא, היו משקיעים את הכסף במוצרי-צריכה, וככל שהיה גדל הביקוש היתה גדלה האינפלציה. הבורסה היא בבחינת אגם שאליו מתועלים עודפי כספים, בכוח משיכתה בלבד, ואילמלא היא יתכן שכמות הכסף הישראלי שהיתה מומרת במט"ח היתה גדולה פי כמה המט"ח היה נעלם ומחלחל לארצות חוץ. הבורסה היא גם מקור לא אכזב של גיוס כספים על-ידי הממשלה באמצעות בנקי-ישראל. **בקיבור, כמו שאמר כבר אחד מחכמי העת האחרונה: "אם לא היתה בורסה, צריך היה להמציא אותה".**

לך ותכתוב על הבורסה בשבוע סוער כמו השבוע האחרון. כל מה שתאמר או תכתוב, בטל בכמה פעמים שישים, לעומת המילחמה בלבנון. כל נושא הבורסה נדחה לפניה מטבע הדברים. אבל בכל זאת.

כל אלה הטוענים שהיה, או יש, צורך לסגור את הבורסה בימים אלה, טועה. אילמלא היתה קיימת, אי-אפשר היה להטיל היטל של שני אחוז על הפודים את ניירות-הערך שלהם. שנקנו, וכמובן גם נמכרו, באמצעות הבורסה. הבורסה היא אחד המוסדות שכמעט כל מדינה מתוקנת זקוקה לו. יכולה הבורסה לשאת אופי שונה, מזג שונה, אך בעיקרה היא מקום מיפגש של קונים ומוכרים של ניירות-ערך, אלה ואחרים. עיקרה הוא בכך שניתן לגייס בה כספים, בתנאים מסויימים, למיפעלים שונים, גם לבנקים ולמוסדות כספיים.

ויש עוד עיקר אחד: הבורסה חייבת — אם היא רוצה למלא את תפקידה — להמשיך ולפעול כד עור נותן הרבר, למרות ואולי דווקא בשל מאורעות הריי-גורל.

הבורסה היא חלק מריקמת הפעילות המישיקית. חשיבותה עולה עוד יותר, אם ניקח בחשבון שהמעורבות של האוכי לוסיה הישראלית העירונית עולה על כל הידוע בעולם המערבי. מעריכים את מיספר המשקיעים באמצעות הבורסה ב-400 אלף

ערך מוסף

לאינפלציה

אני לא מבין למה העלו את מס-ערך מוסף. הסיבות שגרמו בשנים האחרונות לכך שמס זה לא הועלה, עדיין קיימות. את מחצית ההכנסה, הצפויה מהמס, תשלם במילא הממשלה המוסדות הנתמכים על ידה; רבע ייבלע על-ידי אלה שלוקחים מע"ס, אך שוכחים לשלמו, והיתר ייכנס לקופת האוצר, אך בדרך יגרום לעליית מחירים, לעליית המדד, לאינפלציה של שלוש ספרות, לתוספת-יוקר ששוב תנטרל את ההכנסה הצפויה. אז למה זה כדאי?

שעון

למשקיעים

לחברת קורום השווייצית יש עיסוק מיוחד: ייצור שעונים מיוחדים. המיוחד בהם, בדרך-כלל, הוא היותם תכשיט יקר ויוצא-דופן, המהווה השקעה עוברת לסוחר והמשמשת גם כשעון מהודר ואמין.

הלהיט האחרון של חברה זו הוא שעון העשוי על בסיס של מטבע זהב אמריקאי בן 20 דולר. בין יתר התכונות הטובות

שעון "קורום"
מטבע זהב של 20 דולר

היפות שיש לשעון זה, ראויים להיזכר היותו דוחה מים, מופעל על-ידי קווארץ, או אמילו מנגנון קפיץ רגיל.

הוא מיועד לאספנים, לסתם עשירי, ריב, ולאלה הרוצים לראות מה השעה וזהויות כפוחים שכאשר יתרוששו, לא יצטרכו למכור את כתונתם ויסתפקו ב"ש דולר של זהב העטורים על פרק ידם.

אגב, במודעה שפורסמה בעיתונות הי בינלאומית, לא צוינו מחירו של השעון. לעומת זה צויינה הכתובת, שבה אפשר לקבל פרטים וחוברת צבעונית המתארת את כל מעלותיו של השעון.

אנרגיה ממקורות אחרים. בידיהן שנושה אמצעים: העלאת המיסים על נפט ומוצריו כדי להקטין את הצריכה, הגדרת תפוקת הנפט של המדינות מפיקות הנפט שאינן חבי רות אופ"ק, והקצבת סכומים גדולי לים יותר למחקר ופיתוח של מקורות אנרגיה חלופיים. הקו המפריד בין מחסור כנפס ובין שפע בנפט הוא דק מאוד. צריך לדעת לנצל עובדה זו.

הבשורה של חומייני

אינה נפט

שד מדינות הנפט במיפריץ הפרסי, שקשרו גורלם כמערב, כי המערב קונה את הנפט שלהם והשקער תיהם כמערב הופכות אותם לעשירי רים עוד יותר, חרדים.

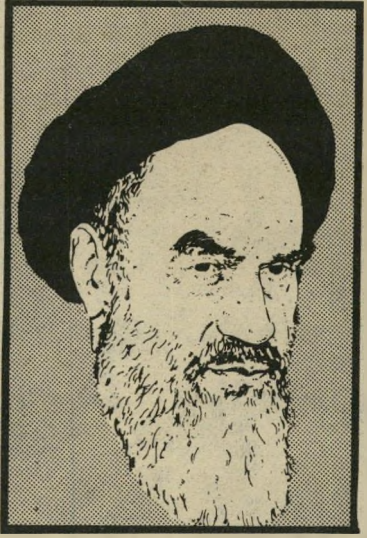
עיקר פחדם נובע מ"בשורתו" של חר מיני, שבה תופס האינטרס הכלכלי חשיבות מינית. פחד זה הוא שיוצר כבר עתה רקע נוה לאי-יציבות, שפירושה אי-ודאות באשר להספקת נפט מאזור זה. האינטרס הבטיסי של כל מדינות העור לם הוא להקטין את התלות במפיקות הי נפט המאוגדות באופ"ק. מדינות אופ"ק מפיקות היום כ-48% בלבד מכושר תפרי קתן, ומחירי הנפט נקבעים לא בשל ביי קוש גואה, אלא בשל יכולתן של מדינות אופ"ק והצלחתן להקטין את התפוקה שלהן. חלקן של מדינות אופ"ק בתפוקת הנפט העולמית ירד מ-63% ב-1973 ל-40% ב-1981 ול-35% ברבע הראשון של

הזיכרון הוא קצר. רק לפני פחות מ-10 שנים, מייד אחרי מילחמת יום-הכיפורים, הפך העולם כולו לנבוערובה של מפיקות הנפט חברות אופ"ק. תופעה זו חזרה על עצמה בעקבות מהפכת חומייני באירן ב-1979, כאשר שוב צומצמה הספקת הנפט. אלה נשכחו במחצית השנה האחרונה כשחירי הנפט התחילו לרדת. יבואני הנפט חדלו ממאמציהם למצוא תחליפי נפט, ואגירת הנפט הפכה לבלתי כדאית. שני מאורעות, האחד כלכלי והשני פוליטי, הפכו שוב את הקערה על פיה.

הצלחתן של חברות אופ"ק לקצץ בתפוקתן ולאזק על-ידי כך את בריטניה ונורבגיה להעלות את מחירי הנפט שלהן הוא הישג.

גודלו של הישג זה מתברר מעצם יכולתן של 13 מדינות אופ"ק לתמרן את תפוקת הנפט שלהן כך, שמחירו יישמר ואף יעלה, וכל זאת בשוק שבו שיעורי הריבית הם גבוהים משהיו אי פעם. דבר זה גרם לנפילת מחירי הנחשת, הגומי, האבק הזהב ומלביית יתר הסחורות.

המאורע השני, הפוליטי: אי-ראן מכיסה את עיראק, השליטים

מנחג חומייני
נפט לא חשוב

1982. צריכת הנפט של המדינות המתורעות ירדה ב-13% מאז 1979, כמות השווה לבערך עממיים מתפוקת הנפט בים הצפוני.

כדי לעמוד באתגר החדשישון, צריכות מדינות המערב לחזור לתוכניות שימור האנרגיה והפקת

היטל

ארידור

עכשיו שכבר ברור כמעט הכל, עכשיו הוטל ההיטל והבורסה נסגרה ליומיים. כדי להתארגן, כדברי דירקטוריון הבורסה. כל מה שעלינו לעשות הוא למצוא ולהעריך בעזרתם הנבונה של ידעוני הבורסה ומקורביהם, מה יהיה.

מה יהיה, היא לשון עתיד, הנהירו אותי מייד הנשאלים. יש עתיד קרוב, וכמובן גם עתיד רחוק; נתחיל בטווח הקרוב, ב-שבועות הקרובים.

כאן תלוי הרבה במאורעות החיצוניים.

שרי-אוצר ארידור
היטל 2%

קשה יהיה לנתק את השפעת המאורעות החיצוניים ממה שיקרה בבורסה. קושי זה גם יקשה לבחון את השפעת ההיטל של 2% על מכירה של ניירות-ערך על התנהגות המשקיעים. איך אמר לי יועץ מתור-כס? "קודם-כל אני צריך להרוויח את ההיטל, ואחר-כך עוד כמה אחוזים יפים ורק אחר-כך, וגם זה אולי, למכור."

בדשון פשוטה, תהיה נטייה הרי לכת וגוברת להחזיק בניירות-ערך זמן רב יותר, לגזגז את הכסף פחות פעמים, ולהימנע מלשלם הרי טל על-ידי הארכת התקופה של החזקת המניה. כדומה, תאבדנה המועדות למניפולציות, תאבדנה חלק מהחן המפוקפק שהן זומהפרי נטציאד הספקטולטיבי. "זה, אמר